

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

aprill 2010 nr. 3 (116)

TÄNA LEHES

Suvel saab hoo sisse Kihnu Mere Pidu

Virve plaatitel suur müügiedu

Talvine tramburaj ümber lennuliikluse

Kihnu Kultuuri-ruumi ja Kihnu Kultuuri Instituudi tegemistest

Muuseumi fotokonkursi I etapp on lõppenud

Virve ja Jaani briljantne tähtpäev

„Aabetsa“ tekstid on autorite- Evi, Külli ja Reena – omalooming. Foto raamatu esitlusest

Keeleteo auhinna pälvis Kihnu aabits „Aabets“

Kui möödunud aasta märtsikuus Kihnu koolimajas veel trükisooja „Aabetsat“ tutvustati, ei aimanud keegi, et ettevõtmine pälvis 2009. aasta keeleteo konkursi peauhinna. Seda et raamat on ilus ja toredate juttudega, nägi küll igäiks, aga et kihnukeelne lugemisvara nii kõrge üleriigilise tunnustuse saab, tuli üllatusena ka raamatu koostajatele.

„Aabetsasse“ kirjutasid mõnusad lood Külli Laos, Evi Tõeväli ja Reene Leas. Viljandis Paalalinna gümnaasiumis toimunud pidulik emakeelepäeva üritusel käisid Evi ja Külli, kes ei teadnud veel hommikul sinna sõites, mis neid ees ootab. „Seda me aimasime, et kuidagi meie töö ära märgitakse, sest enne üritust helistati ja öeldi, et las vähemalt keegi meist tuleb kohale,“ rääkis Evi.

Loe edasi pöördel >>

<<Algus pöördel

Kohapeal aga andis haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas üle konkursi väärrikama auhinna.

Tõnis Lukase sõnul oli valiku tegemine ka seekord raske, sest peaauhinna väärilisi tegusid oli palju.

„Need, kes armastavad oma kohalikku keelt ja kultuuri, peavad oluliseks ka isamaalisi väärtusi. Isamaa algabki kodust ja oma koduarmastuses on Kihnu rahvas olnud väga ettevõtlik. See kaalus seekord žürii arvates üles teiste kandidaatide pingutused,“ selgitas ta.

Konkursile esitatud tegude ja tegijate hulgast valis Emakeele Seltsi juhatuse hindamiseks kuus kandidaati, nende seast tegi omakorda valiku komisjon, kuhu kuulusid kõik taasiseisvunud Eesti haridusministrid.

Koduarmastuses on Kihnu rahvas olnud väga ettevõtlik, leiab haridusminister.

„Aabetsa“ tekstid on autorite algupärandid, kes kirjutasid sellest, mis neile lapsega armas oli. Kihnu keele tundides kasutab *aabetsat* 2. ja 4. klass.

„Päris esimeseks raamatuks kihnukeelne „Aabets olla ei saa, enne peab lastelugemisvilumus käes olema,“ selgitas Evi.

Tänu kunstnik Uno Roosvaldi maalidele ja joonistustele ja Krista Kaevu kujundusele on aabets oma moodi kunstiraamat.

Evi hinnangul saavad suu-

remad õpilased raamatut kasutada kunstitundides, sest Roosvaldi maalid on n.ö kahemõttelised – liiks sellele, mis pildidelt esmapilgul paistab, on seal ka teine alltekst peidus.

Raske on ülehinnata Mark Soosaare tööd raamatu valmistamisel ja organiseerimisel.

Tähtis roll oli kanda ka kihnu keelekoja liikmetel, sest kihnu keele õigesti kirjapanemine vajab põhjaliku arupidamist. Osa sõnu jäigi lõpuni selgeks vaidlemata, kuidas õige kirjapilt välja näeb.

Veel ühe üllatuse osaliseks said Evi ja Külli pärast piduliku ürituse lõppu koduteel. Kohapeal oli kõik nii ilus - kaunid sõnad, lilled, õnnitlused – mis sa hing veel oskad ihaldada.

Tagasiteel kuulsid naised autoraadio uudistesaa- test, et peaauhinna suurus on 25 000 krooni, millele lisandub raamatupoe kinkekaart väärtusega 10 000 krooni.

„Alles siis hakkasime uurima, et mis seal koos diplomiga on. Ja tuligi välja, et kinkekaart ja teatis preemiasumma kohta,“ naeris Evi.

Aasta keeleteo auhinda anti välja neljandat korda. Sellega tunnustatakse eelmisel aastal eesti keelele suurimat avalikku toetust ja tähelepanu toonud tegu ning selle tegijat.

2009. aasta keeleteo tegijaks hindas üldsus Sergei Metlevi, kelle puhul hinnati eesti keelt ja Eesti keelepoliitikat toetavate seisukohtade avalikku esitamist ning eesti keele õppimise ja oskamise tähtsust rõhutatavaid avalikke seisukohavõtte.

Anu Saare

Suvel saab hoo sis

Juulikuus käivitatakse Kihnus uus regulaar- ürituste sari Kihnu Mere Pidul, mis lähtub vanast heast kaluritepäeva traditsioonist, kuid hõlmab laiemalt kõike merega seonduvat: laevad, laevamehed, hülgekütid, merebioloogid, laiud, merelinnud.

Festival Kihnu Mere Pidul korraldatakse kihnu meeste traditsiooniliste elatusalade väärtustamiseks ja toetuseks ning majanduse elavdamiseks saarel.

Festival algab reedel, 9. juulil seminariga ajaloolistest purjelaevadest, võrgu- ja fotonaütusega Kihnu muuseumis ning kivilaeva ehitusplatsi avamisega Kihnu jõujaamas, kus toimub tantsupidu ansambli Kihnu Poisid ja muusikute Olavi Kõrre, Aivar Teppo ning Asso Inti non-stop lõõtsamängu saatel.

Laupäeval, 10. juulil toimuvad käsitöö ning rahvusliku toidu laadad, võrgukudumise, mutirakendamise, kihnu tantsu õpitoad, vabaõhukontserdid, Kihnu Jooks, kalurite võistlused.

Festivalipäeval haakub meie tegevustega ETV uus suve- saade.

Päev lõpeb peoga Kihnu rahvamajas, kus peaesinejaks on ansambel Untsakad ning Järsumäe Virve, esitamas festivali nimilugu.

Pidul lõpeb pühapäeval, 11. juulil surnuaiapäevaga, kus mälestatakse vanu mereme- hi ning pannakse uuele Kihnu kivilaevale nimi.

Festivali korraldab SA Kihnu Kultuuriruum koostöös Kihnu vallavalitsuse ja Kihnu Mere Seltsiga.

FESTIVALI ESIALGNE KAVA

REEDE 9. juuli

◆ kell 14-17 SA Kihnu Kultuuriruum igaaastane seminar, mille teema sel aastal koostöös Kihnu Mere Seltsiga „Ajaloolised purjelaevad ja tänapäev“

◆ kell 17 muuseumis avatakse foto- ja võrgunäitus „Kalurid aerpa ning pühades“

◆ kell 19 festivali avamine jõujaamas. Kihnu Mere Seltsi näitus. Festivali avakõned. Tantsuõhtul esinevad Kihnu Poisid ja non-stop lõõtsamänguga Olavi Kõrre, Aivar Teppo ja Asso Int.

LAUPÄEV 10. juuli

Festivali alaks Suuru sadam

◆ kell 11 käsitöö ja rahvusliku toidu laadaplatsi avamine.

Soovijatel võimalus registreeruda Kihnu jooksuks. Võimalused osaleda õpitudades: võrgu kudumine, mutirakendamine, varrastel kudumine, kihnu laul ja tants

◆ kell 12 Kihnu jooksu start.

Festivali alal kontserdid, laad, õpitoad ja kontserdid jätkuvad.

◆ kell 14 kalurite spordi võistlused: sõudevõistlus, sõit lappajatega jpm.huvitavat

◆ kell 16 ETV ja Maalehe koostööprojekt, uus saatesari „Laulge kaasa“ jätkuna. Kooslaulmine, tantsimine, esinevad tuntud saatejuhid ning lauljad, intervjuud kohalike elanike ning suveküla- listega.

◆ kell 18-21 külalistel võimalus minna koos giidiga Kihnu ringsõidule veoauto kastis, tutvuda vaatamisväärsustega.

Toimetus

Toimetaja Anu Saare tel 514 5223
Kujundaja Pille Paalam
Väljaandja Kihnu Vallavalitsus
Trükikoda Hansaprint
Tiraazh 250

Kihnu Leht ootab teateid, kaastöid, fotosid, õnnitlusi ja kuulutusi e-posti aadressil kihnuleht@gmail.com ja info@kihnu.ee, samuti võib need tuua Kihnu vallavalitsusse.

se Kihnu Mere Pidude

◆ kell 21 pidu Kihnu Rahvamajas, peaesineja ansambel Untsakad, Järsumäe Virve esitab festivali nimloos, puhkpilliorkester ja esinejad Mõniste rahvamajast.

PÜHAPÄEV 11.juuli

◆ kell 10 Jumalateenistus kirikus
◆ kell 12 surnuaiapäeva
◆ kell 13 festivali lõpetamine Jõnnu haulal austusaval-

dusena vanadele meremeestele. Kihnu kivilaevale nimepanek ning sõnavõttud.

◆ kell 18 festivali *afterparty* Rock Citys ansambli Manõja Poisid saatel.

Kihnu kultuuri-programm paneb öla alla 16 projektile

◆ Märtsikuus kinnitas kultuuriminister Laine Jänes programmi "Kihnu kultuuriruum" tänavused toetused, eraldades 16 projektile ligemale 900 000 krooni.

Kultuuriministeeriumile laekus tähtajaks 21 taotlust, millest komisjon jättis sõelale 16.

Nende hulgas on SA Kihnu Kultuuriruumi lastele koolivaheaegadel korraldatavad pillilaagrid, Manõja kultuuriseltsi pärimusliku käsitöö väärtustamine, SA Kihnu Kultuuri Instituut oma kihnukeelsete raadiouudistega, vallavalitsus Kihnu-Ruhnu mängude korraldamisega.

Toetuse saanute hulgas on Eesti Rahva Muuseum, mis korraldab tänavu Kihnus välitöid.

Kihnu kultuuriprogrammi eesmärk on säilitada Kihnu ja Manija kultuuriline ja keeleline eripära ning väärtustada neid saari kui elukeskonda.

Kihnu Leht

Virve plaadid tegid puhta töö

Kelle plaate ostavad inimesed üle Eestimaa kõige rohkem?

Eks ikka Järsumäe Virve, kellest sai möödunud aasta plaadimüügi liider. Kolu kõrtsi tallis toimunud auhinnatsereemoonial tunnustati Virve ka aasta naisartistiks.

„See kõik oli väga suurepärane,“ sai Virve taas positiivse laengu, mis annab talle kindlasti energiat uute laulude kirjutamiseks.

Ta kiidab nii Kolu kõrtsis toimunud pidu kui inimesi, kes tema plaate on ostnud. Kuigi ta oli varem oma plaatide suurest läbimüügist teadlik, tuli „Kuldne Plaat 2010“ võit talle ikkagi suure ülla-

tusena. See, mis Virvega viimastel aastatel on juhtunud, paneb teda ikka ja jälle imestama.

Aastaid tagasi ennustas üks inimene Virvele, et ta saab kuulsaks. „Ütlesin talle siis, et mine s...le, see pole jutt ega midagi,“ pahandas Virve toona. Nüüd peab ta oma sõnad tagasi võtma ja tunnustama, et ennustajal oligi õigus.

„Timm värk oli,“ meenutab Virve auhinnapidu, kus ta suhtles kõige enam Heidi Tammega, keda tunnustati panuse eest eesti muusikasse. Aasta meesartisti Toomas Anniga Virve eriti ei suhelnud. Teadagi, eks pidu ja melu käis ju Virve ümber.

Oma kuulajatelt saab Virve

tihti tagasisidet, mis on heatahtlik ja soe.

Ma olen ikka õnnelik küll, et mul selline hea kupar on antud ja ma laule teha oskan.

Inimesed tänavad Virvetsiiraste laulude eest, mis lähevad otse südamesse, ja soovivad talle palju tervist. Sellised kirjad teevad Virvele palju rõõmu.

„Ma olen ikka õnnelik küll, et mul selline hea kupar on antud ja ma laule teha oskan ning need inimestele meeldi-

vad,“ räägib ta.

Rahalist auhinda võit kaasa ei toonud. Virve sai aasta naisartisti kuldplaadi ja koos pereansambliga teise kuldplaadi suurima läbimüügi eest.

„Kuldne plaat 2010“ tunnustus anti parimatele kümnes põhikategoorias.

Kuldne Plaat on auhind, mis põhineb rahva maitasel ehk sellel, kui palju on artistide plaate müüdud, nende laule raadios mängitud või internetist legaalselt alla tõmmatud.

Aasta poppmuusikaauhinna Kuldne Plaat antakse välja Eesti Autorite Ühingu, Eesti Esitajate Liidu ja NCB Eesti faktiliste andmete alusel.

Anu Saare

Talvine tramburairi lennuliikluse ümb

Uskumatu küll, aga see lõputuna näinud, kuid imekaunis talv ongi lõppenud ja tohutu lumekogus ära sulanud ning juba tükk aega enne jüripäeva.

Lennukisõidud (või sõitmata jäämised) on asendunud laevasõitudega ja paljudele tähendab see stabiilsust ja võimalust oma käike planeerida. Kihnu inimesed pääsevad jälle mandrile ja koju tagasi ning kooliõpetajad saavad tulla tööle siis, kui tunniplaan seda ette näeb. Lennukiga ei teadnud ju kunagi....

Nokk lahti, saba kinni. Märtsi lõpp ja aprilli alguses oli lennuliiklus eriti katkendlik. 26. veebruarist 4. aprillini sõitis lennuk vaid ühe korra, esialgu oli põhjuseks pilved ja udu, kuid siis muutusid Kihnu lennuväljal lennurajad nii vesiseks, et lennuk ei saanud maanduda ega õhku tõusta. Kärkakat- test ei olnud nii võimsa koguse lume sulamisel loodetud abi.

Sel ainsal korral (31. märtsil) pääses lennuk napilt pehmesse pinnasesse kinnijäämisest. Maandumisel pritsis pori vastu lennukiaknaid, kuid piloot Tõnu suutis lennuki kõvamale pinnasele juhtida. „Ega palju ei puudu-

nud, kui me oleksime kinni jäänud,“ ütles lendur pärast maandumist. Kihnust võttis ta kaasa vaid viis inimeset ning rohkem ta ei riskerinud nädala jooksul lende ette ei võtta.

Karmi kokkusattumise- na läks samaaegselt katki ka suure koormusega sõitnud hõljuk. Hõljukiga oli vahepeal samuti nii, et niipea kui see jälle töökorda tehti, läks sõiduriist taas katki – õhkpadjad purunesid korduvalt. Suurel reedel päästis inimesed soovitud poole piirivalve helikopter.

Sibul otsib sellerit – reisijad lendurit

Nii hapneski Pärnu lennujaamas toidukaup, mida laod keeldusid tagasi võtmast, kuid saarele seda millegagi tuua polnud võimalik. Kihnu toidupoed meenusid nõukogude aja lõppu, mil letid olid toidukaubast tühjad. Osta võis vaid kuivaineid, mõnd konservi ja muid pika realiseerimisajaga kaupa ning leivast, saiast, piima- ja vorstikaubast võisid inimesed vaid unistada. Kui selline ihaldatud kraam lõpuks Kihnu jõudis, osteti see kohe ära. Osta sai ka allahinnatud piimakaupa, mis oma paremad päevad oli lennujaamas veetnud.

Kihnu lennujaama Helje ja Eveli said aga priipärast te-

lefonikõnedele vastata, küll sellistele, kas ja millal lennuk väljub, aga inimesed pärisid lennujaamast ka seda, millisesse poodi kaupa toodi ja mis kaubakastid sisaldasid. „Me ju ei vaadanud, mis seal kastide sees on,“ ohkas Helje. Paljud küsisid lennujaamast ka ilmaprognoose. Kui ma ükskord lennujaamas oma lendu ootas ja Helje selgitas telefonile vastates, et Kihnu jõudsid vaid saiakastid, tuli mulle silme ette Ita Everi telešoust nähtud škets, kui lennujaama näitsik ütleb telefonitorusse: „Sibul otsib sellerit. On siin midagi kahtlast?“

Ühel hommikul (see oli 5. aprillil) pidid Helje ja Eveli inimestele vastama, et õised miinuskraadid on lennuvälja küll täiesti töökorda tähendanud, kuid lendurid on kadunud.

„Kedagi lenduritest Pärnus ei ole ja telefoni nad vastu ei võta,“ kommenteeris Helje kurioosseks muutunud olukorda. Seevastu ootas Pärnu lennujaamas oma reisi mitu lennukitait reisijat ja tonni- de viisi toidukaupa.

Lennujaama töötajad ei olnud sel hommikul ainsad, kes pilootidele või maakonna transpordinõunik Avo Rahule helistasid. Üks neist oli koolidirektor Heido Pärtel, kes oli sunnitud välja andma korralduse, et alates 5.

klassist koolis õppetööd ei toimu.

Füüsikat küll hiljuti Kihnus *skype*- teel õpiti, kuid nii kiiresti ei suudetud välja mõelda, kuidas saaksid Pärnus lennuväljal passivad õpetajad koolimajas ootavaid lapsi õpetada.

Ilm oli sel päeval imeilus, päike paistis, selge taeva taustal tervitasid kevadet linnud. Teraslind nende hulka ei kuulunud...

Mingi aeg tuli info, et lendurid joovad kohvitassi tühjaks ja kohe tulevad. Paraku rüüpasid nad oma hilst hommikukohvi Tallinnas ning Pärnusse ei tulnud nad mitte lennukiga, vaid maad mööda.

Kell 13.15 oli lennuk siiski Kihnu poole teel ning ootajaid oli maha rahustama saanud ka Avo Rahu, kes ütles, et lendurid tõlgendasid olukorda omapäi, arvates, et Kihnus on lennurada ikka veel pehme. „Pahandasin, mis ma pahandasin, ega midagi enam teha ei saa,“ lausus Rahu.

Jääklassiga laev aitaks

Oluliselt pahasema tooni võttis vallavanem Ingvar Saare, kes hindas tänavutalvist mandri ja Kihnu vahelist liiklust äärmiselt korrapäratuks, vaid tänu Tõstamaa vallaga kahasse ostetud hõljuki olemasolule said inime-

Foto: Olev Mihkelmaa

er

sed enam-vähem rahuldavalt liikuda. Tema hinnangul on tegemist hädavariandiga, sest hõljuk ei kannata pidevat sõitmist jääl, vähemalt mitte see konkreetne masin ja mitte sellises mahus, mis Kihnu vajadusi rahuldaks. „Kolm kuud käis igavene tramburai, inimesed ei teadnud, millal nad liikuma pääsevad,“ ütles ta. Pärnu maa-valitsuse tööd transpordi korraldamisel peab Kihnu vallavanem pealiskaudseks ja mugavaks.

Ühenduse tagamiseks peab Saarehädavajalikuks jääklassiga laeva, mis aastaringselt reisirajad vedada saaks. Sobiv laev on aastaid tagasi projekteeritud, kuid riik pole leidnud selle ehitamiseks raha. „Kui Eesti riik õitses, ei peetud laeva ehitamist vajalikuks, aga nüüd, MASU ajal, ehitatakse laev kõigepealt Ruhnu ja Vormsi jaoks,“ pahanadas Saare. Kusjuures Ruhnus on 50 püsielanikku, laeva kasutatakse hooajaliselt ja talveperioodil jääks siiski vaid lennuühendus. Vormsil on niigi aastaringne parvlaevaühendus kas tänu olemasolevale laevale või siis võimalusele kasutada jäälõhkujat. „Kihnus elab üle 500 püsielaniku, kes aastaringselt mandrilepääsu ja arstiabi vajavad,“ lausus vallavanem.

Anu Saare

Kihnu Instituudil paelu tüed

Kui kaob kiel, siis kaob kua rahvas. Sellepärast on Kihnu Kultuuri Instituudi piämine mõtõ olla abis siäl, kus kihnu kiel akkab ää unuma või terven ää kaduma. Eelmise aasta saemõ valmis „Aabetsi“, selle keväde ond juba vällä tuln õpiku „Kihnlasõ emäkiel“ I jagu, msasi võeti otsõ tarvitusõlõ Kihnu Kuõli 5. ning 6. klassis. Varssi ond tulõmõs kua õpiku teene jagu 7. klassi taris ning selle järges kolmas jagu 8-9. klassõlõ. Kissi tahab kihnu kiele grammatikat suaja omalõ ühe paksu raamatuna, sie piäb natukõ uõtama. „Kihnlasõ emäkiel“ korralikus kõvakõites tulõb vällä juanipääves. Sügüseks katsumõ valmis suaja kua pildiraamatu „Aett, eit ning mia“, msasi ond mõeldud esimese klassi lastõlõ. Ond ju „Aabets“ paras õepmisõks alatõs teesest klassist ning muedu jäeks kõegõ nuõrõmad jõlma emäkielse õpikuta. Kui nied raamatud valmis suamõ, ond kõikõ klassõ jaoks olõmõs kihnu kiele õpikud ning uüst kuõliaastast suavad kõik poesid-tüdrükud Kihnu kuõlis jõlusad kihnu kielt õppi.

Kieleraamatud sündüväd ette suurõ tüegä, ond ju kihnu kirjakiel allõs luõmisõl. Suur abi ond oln Kaeramet-sä Veeda viiekümne aasta tagustõst käsikirjest, aga mis tied, kiel on selle aaga kõvast muutun. Koldõ Küllile, Nõlvaku Evile, Liänemetsä Reenele ning Liänemetsä Lyle andvad nõu kieletiädlasted Jüri Viikberg ning Karl Pajusalu. Ette paelu abi ond Kihnu Kielekoja miestest ning naestõst. Kielekojas ond puntis kua kieleemies Niidu Joel.

Muarjakuuss avasimõ kihnu-eesti e-sõnavara, selle pani kogo Liänemetsä Reene ning näha suab sedä uvilinõ netist: www.kihnuinstituut.ee. Sie sõnastik põlõ mtõ lõplik. Jõlmõs põlõgõid siokõst kielt, mis ennäst ei muudaks. Muutuvad aad ning ini-

Maesõma kihnlasõ üäljõstmise „raudvaraks“ ond Sarapuu Liisi ning Silvi. Foto: Mark Soosaar

mesed, uutõ tuuldõga tulad uüõd muõed ning nendegä ond ligi uüõd ütlemised. Sama käüb kua kihnu kiele kohta. Sellepärast tahab kihnu-esti e-sõnavara ühteotsapi-di täiendamist suaja. Sii ond jällegid meitel suurõs abis Kihnu Kielekoda ning õpilasõd.

Kui pissikse kielekjõllu kõrvõs eläb teene ligi siokõ sama suurõm kiel, siis enämes-te pissike surõb vällä. Esti-kielne raadio, telekäs, ajaleht, kuõel ning amõtlik asjaaaminõ võib kihnu kiele terven vällä seüä, kui kihnlasõ emäkiel kuõlist ning raadiost ää kaota. Et sedä ei juhtuks, ond meitel mõttõs meediasaatosi laiõnda - piäle Vikerraadios Mere Marju „Kihnu Uudistõlõ“ alusta järgmise aasta kua kihnukielsi saatõsi ETV-s.

Kihnu kiele oidmisõlõ olõks ette olulinõ valla toetus. Esti Põhisädüse §51 ning §52 nägäd ede, et siokõstõ valdõss, kus üle puõlõ püsielanikest riäkvad mõnda teist kielt kui esti kielt, võib püsielanike kiele võtta ametlikuks asjaaamisõ kieleks. Olõmõ Riikogõs alustan püsielaniku siädütämist lisaks põhisädüsele kua rahvastikuregistri ning väikesaarte siädüstes ning kui selle asja Toompeal korda suamõ, siis ond Kihnu vallal tie lahti kuuluta kihnu kiel suarõ amõtlikuks kieleks.

Kihnu kiele oidmisõks ning edekohe viimiseks olõmõ

algatan maesõma kihnlasõ üäljõstmisõd Pärnu Uüõ Kunsti Muuseumis, lõikuskuuss ond meitel kavass kihnu kiele laagõr lastõlõ ning nuõrdõlõ Manõjas.

Piäle kihnu kielegä tegelemise ond instituudil paelu muidki tegemisi. Viel enne juani tulõb vällä meite järgmine uus kaalender, msasi on 2011. aasta Kihnu lastõ elust. Koldõ Kaisal, Uüõ-Matu Liisul ning Koldõ Mattiasõl ond juba ette torõdad kihnukielsed luud kaalendri taris valmis kirjutõt. Üsä enne juani ond meitele külä tulõmõs Ahunamua viuldajata ansambõl „Kvinnfolk“, kissi annab kaks kontserti - Manõjas ning Kihnus. Selle aasta suab täüde 450 aastat Manõja suarõ esimesest mainmisõst Suarõ-Liäne piiskopi Magnusõ läänistämiskirjes, sedä juubõlid tahamõ üsä suurõlt Manõjas tähistä. Lõikuskuuss ond plaanis Kihnu külä kutsu rannarahva muuseumide tegäjad, mihklikuuss ond mõttõs Kihnus maha pidädädä rahvusvaheline konverents kultuuriturismist, engedekuuss ond uõtamõs jälle kihnu kultuuripääväd Riikogõs. Tüed ond mede instituudil paelu.

Lõpetusõks tahaks kõikõlõ kihnlasõlõ südäme piäle panna - emäkiel ond kallim kui kullaterä, sedä tohe'mte vaheta ühegi teese kiele egä nipsasja vasta. Ää'mte ää unutagõ - emäkielel ei põlõ jõnda!

Tervitab Kasõ Mark Manõjast

Pillilaagrite ajalooost, eesmärkidest

SA Kihnu Kultuuriruum eestvedamisel ja koostöös tollase muusikaõpetaja Olavi Kõrrega alustasime 2005./2006. õppeaastal Kihnu tantsuklubide läbiviimist.

Eesmärk oli tantsida ning taas elustada „vanade naiste“ juhendamisel kihnu tantsu, tuletada meelde ning õppida n.ö kihnu tantsusamme võimalikult autentsel kujul, jättes ära hilisemad tantsu-seadajate poolt tehtud täiendused ning meie enese noorema generatsiooni poolt sisse toodud muudatused.

Õppeaasta lõpuks sündis idee korraldada pillilaager, mis sai teoks 2007. aastal Manijas.

Tollasest laagrist ei võtnud kihnlastele kahjuks veel osa keegi peale minu enese poja, kuna Olavi Kõrre eestvedamisel korraldatud laager oli suunatud väljapoole. Võimalik, et ka laagri tollane osavõtutasu oli kihnlastele liialt soolane.

Kohalikud ansamblid vajavad järelkasvu

Asi muutus 2008. aasta suvel Manijas, kus osales juba suur hulk Kihnu lapsi. Manija laagri tuler järg oktoobris Metsamaal ja 2009. aasta jaanuaris koolimajas.

Metsamaa pillilaagris ärkas ellu Kihnu laste pillimängupisik. Toonasest laagrist võttis osa 35 õpilast, kellest nüüdseks on juba välja kasvanud mitu head külapillimeest. Tänu Kihnu Kultuuri-programmile said laagrid toetuse ning pillimängu õpe sai jätkuda.

Praegu toimib Kihnu koolis individuaalõpe, kokku õpib akordioni ca 30 õpilast, kitarri ka 7 õpilast ja viiulit 5 õpilast. Raino Laine juhendamisel on võimalik õppida igal reedel Metsamaal liiksaks basskitarri, trummisaadet ning meeslaulu, teha nn bändiproovi, mida nimetame pärimuspõhiseks uusloominguks. Kihnu Poisid ja

Kihnu Kamp vajavad ju noortele hulga järelkasvu.

Õpilaste huvi on kasvamas viiulimängu vastu, iga kord lisandub uusi õpilasi, seda ka kindlasti tänu karismaatilisele õpetajale. Vajalik on juurutada sisse viiuliõppe regulaarsus koolis, st igapäevased individuaaltunnid, siis on head tulemused õige pea nähtavad-kuuldavad. Esile on kerkinud mõned andekad õpilased, kes vajavad lisajuhendamist.

Õpilaste huvi on kasvamas viiulimängu vastu ka tänu karismaatilisele õpetajale.

Viiulimängu õpetamise on teinud keeruliseks lähipiirkonnast õpetaja leidmine. Olen sellega tegeelnud nüüd juba kaks aastat, kuid sellist õpetajat, keda meil vaja, polegi lihtne tervest vabariigist leida.

Meie eesmärk on kuulmis-põhise viiulimängu õpe, kuid meie lähimbruses olevad õpetajad suudavad õpe-

tada vaid klassikalist viiulimängu. See ei sobi ei meie eesmärkide ega ka võimalustega. Seetõttu sõidavadki viiuliõpetajad muude tööde kõrvalt nüüd ja edaspidi Kihnu kohale Tallinnast ja Kiviõlist ning selleks on vajalik nendega erakordselt suur koostöö.

Ootan ka lapsevanematel koostööd ühise eesmärgi nimel kasvatada Kihnu uus põlvkond viiuldajaid. Lastel olulised tegemised laupäeval ja pühapäeval ei tohiks segada viiulitunnist osavõttu.

Ilusad eesmärgid tulevikuks

Tulevikuplaanis on kindlasti ka lõõtsamängu õppe alustamine, liigume selles suunas samm- sammult. Esimesed lõõtsatunnid tublimatele akordionistidele võiksid olla suvises Manija pillilaagris. Lõõtsaõppe sisseviimist on seniajani pidurdanud ka vajalike pillide puudumine.

Pillilaagrite mõju kasvavale põlvkonnale on äärmiselt positiivne. Ka kogu vaba aeg laagrites sisustatakse pillimängu ja tantsuga, laagrisse on keelatud elektrooniliste mänguasjade toomine, sa-

muti arvuti kasutamine.

Vaba aega aitavad sisustada veel spordimängud ning kunstitunnid vastavate oma ala spetsialistide juhendamisel.

Oleme proovinud lisada vaba aja tegevuste hulka ka rahvusliku käsitöö, kuid laagri päevakava sisutiheduse ning suurt pingutust nõudva pilliõppe tõttu ei ole see hästi õnnestunud, siiski jääb see üheks eesmärgiks tulevastes laagrites.

Kokkuvõtteks kannavad SA Kihnu Kultuuriruum pillilaagrid mitut olulist eesmärki nooremale põlvkonnale pärimuskultuuri edasiandmisel ning seetõttu võib neid laagreid nimetada laiemalt Kihnu pärimuslaagriteks:

1. Pillimäng, ansambliproovid
2. Laul, regilaul
3. Pärimustants, laagrite raames korraldame alati ka avatud ning populaarseid tantsuõhtuid külarahvale
4. Kunst - laagi lõpus avame iga kord kunstinäituse
5. Käsitöö - ei ole ajapuudusel hästi käima läinud, kuid on endiselt päevakorral võitluses internetiajastu lastega
6. Kihnu keel - laagris on al-

ning tulevikusuundadest

gusest peale lubatud rääkida omavahel vaid kihnu keeles ning see asi on üldiselt kontrolli all. Jätkame sama suunda ning püüame mõjutada ka aeg-ajalt kohalolevate mandrikihnlaste laste keelekasutust.

7. Rahvuslik toit - Metsamaa pillilaagrites valmistavad süüa Kihnu pulmakad traditsioonilist menüüd silmas pidades. Manija laagrites on teistmoodi toit lubatud ning lastele vägagi meelepärane.

Kõige paremini kannavad oma eesmärki Metsamaa pillilaagrid, kus kõik eelpool loetletu saab täidetud selleks sobivas keskkonnas ning laste osavõtt on aktiivne.

Manija pillilaagrite probleemiks on kujunenud see, et algklasside õpilased ei soovi nii kauaks kodust ära minna ja seetõttu ei osale. Seevastu on laagri vastu suur huvi 5.-9. klassi õpilastel, gümnaasiumiõpilastel ning mandrikihnlaste lastel. Seega annab Manija laager võimaluse kaasata mandrikihnlaste laagritesse.

Algklassiõpilastel on võimalus ka edaspidi naabersaarel laagrites osaleda, kuid soovitatavalt koos lapsevanemaga. Samas on Manija laagri meeoleolu ning tulemusi kirjeldatud osalejate poolt ülivõrdes.

Laagri korraldamine on kulukas

Nüüd probleemidest. Sel aastal laste palvel jaanuarikuus laagrit planeerima hakates ei osanud ma veel ette näha majanduskriisist tingitud mõjutusi ning olin rahastajate leidmise suhtes optimistlik.

Tegin kõik endast oleneva, et projekti raames korraldatav laager oleks kihnu lastele tasuta, kuid selgus, et siin on mul vaja kõvasti tagasi tõmmata. Selleks et rahastajad kõrgetes komisjonides näeksid, et see laagrite korraldamine pole kitsalt ainult minu erahuvi, vaid ka las-

te ning lastevanemate huvi ning muidugi eelkõige rahu- puudusest tingituna soovitati mul kehtestada laagris osalejatele osavõtumaks.

Sõltuvalt osalejate arvust on kolmepäevase laagri kulu lapse kohta ca 1000 - 1200 krooni, suurim kulu on pillitunnid, maalitunnid, koosmäng, milleks näen õpetajatele ette töötasu koos sotsiaalmaksuga 8 tunni eest päevas.

Osavõtumaks on märk ka rahastajatele, et kihnlased ei taha kõike tasuta saada.

Teine suurem kulu on seotud toitlustamisega, sest olen arvestades senisid kogemusi ette näinud 4 söögikorda - hommikusöök, lõuna, õhtusöök koolimajas ning hilisõhtune suupistelaud tantsuklubis. Laagri korraldamisel lisanduvad veel paljud muud kulud (transport, öövalve ja muu majanduskulu), kuid nende suurusjärg on juba oluliselt väiksem.

Aeg-ajalt lisandub terve hulk ettenägematuid kulusid, näiteks ühe laagri järgselt kulus ainuüksi pillide remondile ning häälestusele 3500 krooni. Juhin tähelepanu, et pilliõppeks on laste kasutuses seitse sihtasutuse soetatud pilli, hetkel on vajadus osta täiendavalt paar viiulit, viiuli sillad, häälestajad jms, puuduvad pillid lõõtsamängu harjutamiseks ning kitarriõppe läbiviimisel kasutame Raino isiklikku basskitarri võimendusega ning bändiproovides trummikomplekti.

Õpetajate töötasu laagris on võrdne Kihnu kooli õpetaja tasuga. Selleks et kokku hoida, ei ole me maksnud õpetajatele nende kvalifikatsioonist lähtuvalt, tegu on nimelt õpetaja-metoodikutega või vähemalt vanemõpe-

tajatega. Meie hea koostöö tulemusel, silmas pidades eelkõige kihnu laste huviseid on töötasu seega tunduvalt väiksem. Projekti osaks ei ole olnud õpetajate majutus-, transpordi- ja toitlustuskulud, vaid need on minu isiklik täiendav kaasfinantseering, samuti ei saa mina laagri korraldamise eest töötasu, vaid see on tasuta vabatahtlik töö lähtudes kihnu laste huvidest.

Oma laste eest maksan ka mina osavõtutasu. Isiklik kasu väljendub siin vaid selles, et suudan oma enesegi lapse jaoks paariks päevaks kivistunud pilguga arvuti ekraani silmitsmast eemale tõmmata ning õhtuti pärast koolipäeva kostub toast rõõmsat pillimängu.

Omaosalus tagab suurema huvi

Pillilaagrid ning pilliõpe Kihnu koolilastele toimub Kihnu Kultuuriprogrammi, Kultuurikapitali ja SA Kihnu Kultuuriruum toel ning eestvedamisel. Pille oleme soetanud ka Kihnu Regionaalprogrammi abil. ‘

Toetust ei ole me taotlenud valla eelarvest, samuti pole toitlustamine kuidagi seotud koolilõuna ega riigi rahaga, vaid on puhtalt projekti põhine ega puuduta mingilgi moel koolitoitu ega laste toodud kartuleid.

Kihnu vald toetab kooli eelarve kaudu osaliselt akordioniõppe individuaaltundide andmist, seetõttu on need lastele tasuta ning loodetavasti jäävad nii ka edaspidi.

Osavõtumaks laagrites ilmselt jääb ka tulevikus, see on märk ka rahastajatele, et kihnlased ei taha kõike tasuta saada, mis loob oma-moodi hooletu suhtumise pillimängu - kui viitsin siis tulen, aga kui on kodus mis-kiit põnevamat teha, võin vabalt tulemata jätta. Omaosalus tingib suurema huvi ning lapsevanemate kontrolli.

Pilliõppe individuaaltunnid jätkuvad tasuta. Manija laagris olen juba varem osavõtutasu kehtestanud mandri koolidest pärit õpilastele ning pilliõpetajate lastele, sest nendel on võimalus käia muusikakoolis.

Loe edasi lk 8 >>

MÄRTS
VALLAVOLIKOGUS

- ◆ Kinnitati Kihnu valla arengukava tegevuskava aastateks 2010-2012;
- ◆ Kinnitati Kihnu valla 2010. aasta eelarve;
- ◆ Kihnu vallale kuuluva katastriüksuse ja pumbamaja koha-aadressiks määrati Kihnu vald, Lemsi küla, Sadamakao;
- ◆ Kiideti heaks Kihnu Vallavalitsuse ja Riigihangete Keskuse vahel sõlmitud printerite ja koopiamasinat toonerite ja prindikassettide ühishange II: korraldamise tahteavaldus ja ühishanke korraldamise leping ja lubati Kihnu Vallavalitsusel sõlmida leping Coomor Kaubandus OÜga printerite ja paljundusmasinate toonerite ja prindikassettide ostmiseks.
- ◆ Otsustati seada hoonetusõigus AS Saarte Liinid kasuks Kihnu vallale kuuluva Suaru sadama katastriüksusest detailplaneeringu kohaselt eraldatavale krundile K-4 sadamahoonne püstitamiseks. Pärast detailplaneeringu kehtestamist moodustatava katastriüksuse pindala on 504 m² ja sihtotstarve 100 % ärimaa.

Teadaanne

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik annab kõigile kirikule kuulva põllumajandusmaa, katastritunnusega 30301:001:0386, senistele kasutajatele teada, et kõik varasematest aastatest pärinevad kokulepped, mis kehtisid veel 2009. aastal Kihnu kirikumaa kinnistu põllumajanduslikuks kasutuseks, ei kehti enam alates 2010. aastast.

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik on otsustanud sõlmida alates 2010. aastast kogu kirikumaa kasutamiseks pikaajalise lepingu kohaliku põllumajandusettevõttega.

<<Algus lk 6

Sellela piiran mandri laste suurt osavõtusoovi, jättes õpetajatele rohkem aega tegelemaks Kihnu lastega, minu projekti eesmärgiks on eelkõige kihnu laste õpetamine, mitte majanduslik kasu.

Seekordne segadus tekkis meil kahe paralleelse laagri tõttu, millest üks on rahvamaja eelarvest, st „tasuta“ ning minu liig hiline teade meie osavõtumaksu kehtestamisest, millel on ka omad põhjused: eelkõige rahalistest vahenditest loobumine teiste heade kihnu kultuuri toetavate projektide kasuks.

Igast laagrist õpime midagi, saame targemaks. Nii nagu Järve Marilyn Kihnu Uudistele ütles, lähevad laagrid iga korraga aina paremaks. Selge on see, et algklassid võiksid olla suurtest eraldi, kuid kogu laager peab siiski moodustama ühe terviku.

Seepärast on plaanis teha algklassiõpilastele paaripäevane pillilaager suvel Kihnus ning 5.-9. klass koos gümnasistidega jätkaksid augustis Manijas.

Nii ühel kui teisel juhul saaksid kõik huvilised teistest vanusegruppidest ühineda.

Tähtis osa on õhtustel koosmängudel, ühislaulmi-

sel ning tantsimisel, mis loob päeva lõpuks hea ning tore folkloorse õhkkonna.

Pillilaagrid jätkuvad

Lapsevanemad, ärge arutage projektijuhtimise tausta, elluviimise ning rahastamise tagamaid isekeskis teelikke asjaolusid teadmata. Küsige ning teie küsimused saavad vastuse.

Projektile on andnud heakskiidu mitu kõrget spetsialistide komisjoni, kust rahataotlemisel võetakse minu koostatud eelarve üksipulki kroon krooni haaval majandussurutise tõttu lahti.

Samuti esitan iga projekti lõppemisel raha kasutamise kohta põhjaliku aruande, mida hindavad kultuuritöö ning raamatupidamise eksperdid.

Kultuuritöö ei ole täppisteadus, kulud võivad projekti läbiviimise käigus planeerituga võrreldes oluliselt muutuda – keegi jääb tulemata, tulijaid on rohkem kui planeeritud või lisanduvad muud ootamatud kulud – lennuk ei sõida, pillikeeled purunevad vms - igal juhul kajastub see kõik raamatupidamises ning muudatustest tuleb rahastajaid teavitada ning tegemistest aru anda.

Keeruline ülesanne saab meil edaspidi olema viiuli re-

gulaarõppe käivitamine, siingi palun eelkõige mõistvat suhtumist. Viiuliõpetaja Jaanus Põlder on lisaks oma põhitööle Kiviõli kunstide kooli direktorina hõivatud ka ansambli Untsakad koosseisus esinemistega, seega ei saa regulaarsuse eest alati pead anda, kuid teeme mis suudame.

Jaanus Põlderi asendajana hakkab kohapeal käima õpetaja Kristi Alas, keda võis näha mängimas eelmisel suvel Maile-Lembitu pulmas.

Selle aasta plaan on mul siis vastavalt suvine pillilaager eraldi algklassiõpilastele ja suurtele Manijas, ühtse tervikuna sügisel koolivaheajal, jõuluvaheajal ja siis jälle märtsis 2011.

Laagrite vahepeal toimuvad pillimängu individuaaltunnid ning bändiproovid.

Täna kõiki lapsevanemaid ning teisi pillimängu ja tantsuhuvilisi, kes on laagrite korraldamisele ning õnnestumistele jõu ja nõuga kaasa aidanud! Täna kõiki laagrite raames korraldatud tantsuklubides osalenud Kihnu pillimehi!

Soovin kõigile jõudu pillimängu harjutamisel ning kohtumiseni juba õige pea järgmises laagris!

MÄRTS-APRILL VALLAVALITSUSES

◆ Lõpetati Silvia Obertile Kalmu 59 maast tagastamata maa kompenseerimise menetlus kuna ta ei esitanud tähtaegselt vormikohast avaldust kompensatsiooni väljamaksmiseks;

◆ Rainer Vesikule väljastati ehitusluba kahe kämpingu tüüpi majakese püstitamiseks Pihlakale Linaküla külas;

◆ Kinnitati Kihnu Kooli hoolkogu koosseis: esimees Eda Tapp, aseesimees Ago Laos, liikmed: Ly Leas, Maie Aav, Kaie Lehtpuu, Raili Laos ja Mihkel Leas.

◆ SA-le Kihnu Kultuuriruum väljastati ehitusluba pärimuskultuuri õppekeskuse elamu rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks, õppekeskuse abihoonde püstitamiseks, kuuri ja sauna rekonstrueerimiseks ja aida teisaldamiseks Metsamaal Rootsiküla külas;

◆ Anna Vidrikule, Annika Annukile, Lilian Nõmmele, Helju Kottile, Helle Kottile, Gunnar Kottile, Irina Tuulikule ja Viljar Kottile tagastati kaasomandisse 17220 m²

Nurmeotsa maaüksusena (endine Nurme 132).

◆ Kihnu Majanduse Osahingule väljastati projekteerimise tingimused noorloomade talvelauda, koresööda hoidla, söödavilja hoidla, sõnniku hoidla, hakkepuidu hoidla, teehoolduse liiva ja soola hoidla, ripp- ja haakeriistade hoidla ning söödajahu veski projekteerimiseks Lemsis külas Sigala katastriüksusele;

◆ MTÜ-le Kihnu Spordiselts eraldati 426 krooni lauatenise võistluse korraldamiseks;

◆ AS Saarte Liinidele väljastati projekteerimistingimused kaldaga püsivalt ühendatud tulepaagi kai pikenduse, kaldaga püsivalt ühendamata muuli rajamise, sadamaala graniitkividest nõlva parendamise ja akvatooriumi süvendamise ehitusprojekti koostamiseks Kihnu sadamas Lemsis külas;

◆ Tagastati Reet Könningele 19084 m² Ansukolla maaüksusena, Ene Paksile 19084 m² Ansuene maaüksusena ja August Seppale 12722 m² Ansukusti maaüksusena (en-

dine Ansujaani 75);

◆ Võeti vastu Lemsis küla Suaru sadama detailplaneering;

◆ Võeti vastu Linaküla küla Pärna ja Pärnamäe maaüksuste juurdesõiduteed puudutavate kinnistute ja lähimaa-ala detailplaneering;

◆ Lõpetati Ojase 180 maa tagastamise menetlus Jüri Loobile, kuna ta ei teinud määratud tähtajaks vajalikke toiminguid;

◆ Eesti Energia AS Taastuenergia Ettevõttele anti projekteerimistingimused vantidega terassõrestikust tuulemõtemasti ehitusprojekti koostamiseks Linaküla külas Kihnu alajaama katastriüksusele;

◆ Määrati puudega inimese toetused ja nende maksimine kaheksale isikule;

◆ Määrati üks üksikvanema toetus (üksikvanema toetust makstakse üksi last või lapsi kasvatavale vanemale, eestkostjale või lapse hooldamisele võtjale, kes kasvatab last või lapsi üksi ja kelle üks või mõlemad vanemad on surnud);

◆ Jäeti rahuldamata Helje Saare taotlus piiride kulgemise ettepaneku muutmiseks Sääre külas Saarde juurdelõike osas;

◆ Kuulutati välja konkurss ehitus- ja planeerimisnõuniku ametikoha täitmiseks;

◆ Kuulutati välja konkurss Kihnu Kooli direktori ametikoha täitmiseks;

◆ Eraldati 5000 krooni Virve Elfrüide ja Jaan Kösteri brillantpulma tähistamiseks;

◆ Kuulutati välja stipendiumikonkurss Kihnu traditsioonilise pulma korraldamiseks;

◆ Määrati Theodor Saarele, Salme Lillesele, Jaan Saarele ja Leida Liidemaale Nõmiku 175 maa tagastamisel nõudeõiguse osast suurema osaga riigile tasutava võla suurus;

◆ Saima Klaasile väljastati ehitusluba puurkaevu ehitamiseks Lamendile Rootsiküla külas;

◆ Aivar Saarele väljastati ehitusluba puurkaevu ehitamiseks Pajumetsale Sääre külas.

Mis on hooldusravi?

Hooldusravile suunab patsiendi kodust perearst või haiglast raviarst pärast ägeda seisundi ravi.

Hooldusravi sihtgrupiks on patsiendid, kes vajavad küll meditsiini-õe abi, kuid mitte igapäevast arstikontrolli.

Hooldusravist rääkides ei saa üle ega ümber rahamurest.

Kuna haigekassa vahenditest ei piisa, siis juba 2004. aastal heaks kiidetud hooldusravi arengukava alusel pidi 2010. aastaks statsionaarse hooldusravi eest tasumisel inimese omaosalus olema 16 protsenti, omavalitsuse osalus 49 protsenti ja haigekassa osalus 35

protsenti.

Seni omavalitsuse osaluse kohustust statsionaarse hooldusravi eest tasumisel ei ole kehtestatud.

Alates 1. jaanuarist 2010 kehtibki statsionaarse hooldusravile inimese omaosalus 15 protsenti ja haigekassa osalus 85 protsenti.

Hooldusravi üks voodipäev maksab 632,62 krooni Patsiendi tasutav osa sellest on 94,90 krooni ja haigekassa osa u 538 krooni.

Juba varasemast kehtib hooldusravis sarnaselt eriarstiabile voodipäevatasu, mis on 25 krooni päevas ning mida tohib võtta esimese kümne ravil oldud päeva eest ehk maksimaalselt 250 krooni ühe haiglasoleku korra kohta.

Statsionaarse hooldusravi kõrval pakutakse ka ambulatoorset hooldusravi ehk kodust õendusabi.

See on inimesele mugavam, sest ta saab edasi elada oma kodus.

Samuti tuleb see ka rahaliselt nii ühiskonnale kui ka inimesele (tema omastele) odavam.

Koduse õendusabi eest maksab haigekassa 100 protsenti.

Tänu statsionaarses hooldusravis omaosaluse kehtestamisele rahastatakse 2010. aastal hooldusravi 11 protsenti enam võrreldes eelmise aastaga, lisaks võimaldab muudatus pakkuda 13 protsendi võrra rohkem koduõendusteenust.

Eesti Haigekassa

KIHNU VALLAVALITSUS kuulutas välja avaliku konkursi

TRADITSIOONILISE KIHNU PULMA stipendiumi (summa 25 000) väljaandmiseks.

Stipendiumi andmise eesmärk on toetada pärimuskultuuri jätkusuutlikkust oluliste perekondlike ja kogukondlike sündmuste tähistamise toetamise kaudu kihnu kultuurile omasel moel (pulm, *nuõrikumaja* jne).

Stipendiumi taotlemise plank on veebilehel www.kihnu.ee

Taotlus esitada valla- valitsusele hiljemalt 8. maiks 2010.

Muuseumi fotokonkursi I etapi parir

Looduse ringkäik mõjutab väga tugevalt kihnlaste elurütmi ka nüüdsel ajal.

Talvised tegemised ja talvine loodus erinevad suvistest nagu öö ja päev.

Kihnu naispere on selleks aastaks telgedel kudumise enamasti lõpetanud, ka vardaid võetakse õhtuti järjest lühemat aega kätte.

Valge päev on juba palju pikem kui pime öö ning õues on tegemist üha rohkem. Meespere rõõmustab jäämineku üle ja lootus suure kalasaagi saamiseks on suur.

Samuti, nagu aasta jagatakse looduse ringkäiku arvestades neljaks, on Kih-

nu Muuseumi fotovõistlus **KIHNU AASTARING 2010** etappideks jagatud:

I etapp:
12.12.2009 – 28.02.2010 (talv)

II etapp:
01.03.2010 – 31.05.2010 (kevad)

III etapp:
01.06.2010 – 30.09.2010 (suvi)

IV etapp:
01.10.2010 – 11.12.2010 (sügis)

Talvine etapp on läbi, laekus 193 pilti üheksalt autorilt.

Võistlus jaguneb kategooriatesse:

I Elukeskkond (näit loodus, külaelu, meri, linnud, roositik,...)

II Inimene (nii portree kui ka inimene tegevuses)

III Üksikobjektid (näit post-

kastid, kaevud, paadid, traktorid, välikäimlad, suitsuahjud jpm)

IV Tegevus (näit leheriisumine, lumekoristus, kalapüük, heinategu, nõudepesu jne)

V Komplekt (parim ülevaade Kihnu elust, etappidest sõltumatu).

Kõige enam jäädvustati I etapis sellel aastal nii eriliselt lumerohket talve (Elukeskkonna kategooria). Oodatust vähem esitati pilte Inimene ja Tegevuse kategooriatesse. Täname võistlusel osalejaid ja tuletame meelde, et pärast iga etappi valib žürii välja 40 paremat pilti, mis pääsevad lõppvooru.

Kõikide osalenud tööde

seast valitakse välja peaauhinna võitja (3000 krooni), kategooriate võitjad (1500 krooni) ja äramärgitud tööd.

Parimatest fotodest koostatakse pärast konkursi lõppu näitus ja kalender. Kõik osalejad, kelle foto valitakse kalendrisse, saavad trükise valimisel kingituseks ühe eksemplari.

Konkursil osalenud pildid arvatakse Kihnu muuseumi kogudesse.

Võistlus jätkub, osaleda võib ka üheainsa fotoga! II etapi töid ootame Kihnu Muuseumisse hiljemalt 15. juuniks!

Valik I etapi parematest tödest:

"Sioksõd vallid..." (elukeskkond), foto: Birgit Saare

"Postkast" (üksikobjektid), foto: Anu Semjonova

"Margus Madissoo iäpüükis" (tegevus),

foto: Meelis Leas

mad palad on selgunud

"Kaja-Kualu tie, Uadu kohtõs" (elukeskkond),
foto: Hedy Põlluste

"Puadid kueval" (üksikobjektid), foto: Maria Michel

**"Lepiku Marge Pärnümüalt Võedu küläst
tellesi tuõmõs"** (inimene), foto: Meelis Leas

"Rugileväd" (tegevus), foto: Alvar Umb

"Surnuaid" (üksikobjektid), foto: Stiina Sepp

Nüüd on õige aeg

Julgen väita, et masust on kasu ka. Sellest võib olla raske aru saada, kui tööd ei leia või palka on kärbitud, kuid kas pole me hakanud rohkem mõtlema ja rääkima tõeliselt olulistest asjadest? Ehk on meil siiski võimalik kibestumise asemel rasket aega enda kasuks tööle panna, areneda ja õppida? Peatugem nendel võimalustel, mis tänases Eestis tasuta kättesaadavad on.

Eesti Töötukassa teenuste osakonna juhataja Kadri Lühiste ja tööturukoolituse teenusejuht Karin Andre selgitavad, et tööta jäänud inimeste koolitamise eesmärk on nende tööle aitamine. Koolitus iseenesest töökohata ei loo. Seetõttu on töötukassa praeguses olukorras suunanud oma tähelepanu nendele teenustele, mis on reaalselt töökohaga seotud ning aitavad tööandjal seda luua. Sinna hulka kuuluvad tööandjale makstav palgatoetus, tööpraktika jne. Näo pööramine tööandjate poole on ka esimesi tulemusi andnud: selle aasta jaanuaris ja veebruaris lisandus uusi töökohti töötukassale vahendamiseks kaks ja pool korda rohkem kui eelmisel aastal samal ajal, ja palgatoetuse

abil sai tööle kuus korda rohkem inimesi kui terve eelmise aasta jooksul kokku. Ümber- või täiendõpet pakutakse reeglina siis, kui silmapiiril terendamas reaalsed töökohad, kuid nendele sobivate töötajate leidmine eeldab töötute koolitamist. Küll aga julgustavad Kadri ja Karin ettevõtjaid-tööandjaid töötukassaga ühendust võtma ja kõike eelmainituga seonduvat uurima.

Lähemat informatsiooni saab: www.tootukassa.ee.

Käesoleva aasta I poolaastal pakub pea 40 kutseõppeasutust ja rakenduskõrgkooli tasuta kursusi ka töötavatele inimestele, sealhulgas lapsepuhkusel emad, erivajadustega inimesed ja teised inimesed, kes hetkel ei tööta, aga pole ka töötuna arvel. Õppida on võimalik väga erinevaid asju: keeltest ja suhtlemisest laevanduse ja lennundustehnikani. Kui oled haridus- ja teadusministeeriumi koduleheküljelt: www.hm.ee/tasutakursused endale sobiva välja valinud, tuleb kontakteeruda kursust pakkuva õppeasutusega ja teha kindlaks kas kohti ikka on. Kui seekord kohad täis, tasub proovida järgmisel poolaastal, sest tasuta koolitus-

TUNNUSTA! Märka enda kõrval tublit inimest või organisatsiooni ja esita ta tunnustamiseks! Kandidate aasta õppija, koolitaja, organisatsiooni ja omavalitsuse tiitlile saab esitada 15. juunini 2010 aadressil: www.andras.ee/tunnustamine

LOE: Ilmunud on uus ajakirja „Õpitrepp“ number. Seda ja eelnevalt ilmunud numbreid saab lugeda kohalikus raamatukogus ja internetiaadressil: www.andras.ee/opitrepp.

VAATA: saadet „Tagatargemad“ laupäeviti kell 18.00 ETV-s, kordus esmaspäeva hilisõhtul ja kolmapäeviti kell 16.00, ETV 2-s kordussaadet reedeti kell 16.45. Saadet saab hiljem vaadata ETV koduleheküljelt: <http://etv.err.ee/arhiiv>.

KUULA: „Huvitajat“ reedel kell 10.00 Vikerraadios. Saadet saab hiljem kuulata: <http://vikerraadio.err.ee/kuulaarhiiv>. „Ainult täiskasvanutele“ teisipäeviti kell 11.10 Raadio Neljas, <http://r4.err.ee/rukuulaarhiiv>.

te pakkumine jätkub 2013. aastani. Koolitusi finantseerivad Euroopa Sotsiaalfond ning haridus- ja teadusministeerium.

Täiskasvanute tasuta koolitamise toimub ka vabahariduslikes koolituskeskustes, kus sihtgrupiks inimesed, kes pole töötuna arvel. Selle poolaasta koolitusvõimalusi saab uurida Eesti Vabaharidusliidu koduleheküljelt: www.vabaharidus.ee, pealkirja alt „Programm 2008-2010“. Programmi rahastab Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti riik.

Möödunud aasta augustis Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) vahendusel käivitunud koolitusosakute programm on mikro-, väikeettevõtete ja FIE-de seas suurt populaarsust kogunud. Selle abiga saab koolitust taotleda õppeasutustelt ja organisatsioonidelt, kes

on kantud teenusepakujate nimekirja. Koolitusosakute programmi tingimusi saab vaadata EAS-i koduleheküljelt: www.eas.ee.

Masu õpetab märkama ja kuulama. Majandusbuumi tõistes argiasukustest polnud ju aega vanaemadevanaisade vana aja pajatusi kuulata või jõuda tähele panna, millest su 15-aastane poeg oma sõpradega räägib. Tean oma kogemustest – õppimine seob põlvkondi. Või astu koduteel raamatukogust läbi ja küsi uuesti just seda raamatut, mis kooliajal kohe üldse ei meeldinud. Loed ja üllatud jälle. Tunnistust sellise õppimise eest ei anta, aga hingel hakkab helgem ja pilk on ühtäkki avaram.

Külliki Steinberg

Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni Andras projektijuht

Esimesed reisid rühkis vapper Amalie läbi jääsupi, kuid püsis graafikus. Kõige esimest korda sõitis laev Kihnu ja Munalaiu vahet sel aastal 11. aprillil. Pärnu laev Liisi teeb esimese reisi 5. mail ja 16. mail lähevad mõlemad laevad üle suvisele graafikule.

Foto: Kihnu Mereselts

Virve ja Jaan tähistavad briljantpulmi

Maikuus saab ühel vanapaaril 60 aastat abielus oldud. See on kogu Järsumäe perele väga tähtis sündmus.

Tähaksime seda tähtsat hetke jagada kõigi kihnlastega. Seepärast korraldame Kihnu rahvamajas väikese pulmapeo, kuhu on oodatud kõik, kes soovivad jalga keerutada. Pidu saab toimuma 14. mail Kihnu rahvamajas.

Kõigil kaasa võtta hea tuju, et asi õnnestuks.

Õnnitluseks sobivad hästi Virve enda kirjutatud sõnad:

Kui õitsevad lilled ja haljendab aas
ja kevade ööl laulab ööbiku paar.

Üksainuskord elus ju armuda võib,
las lõõmab see tuli, mis kustuda ei või....

Õnnitlevad mitme põlvkonna suured ja väikesed lapsed

HEIFER-PROJEKTIST

Viis aastat tagasti liituti Eestimaal Heifer projektiga, mille missiooniks on maal elavate inimeste heaolu ja strateegiaks annetuste tegemine

Heifer sisaldab kolme olulisemat komponenti:

- * elusloomad või muud vahendid
- * koolitused ja praktiline tegevus
- * ühistegevuse üldine areng

Lihtsustatult tähendab see, et projektiga liitunud pered saavad oma sissetulekute suurendamiseks näiteks tiine mullika, lambaid, mesilastarusid, küülikuid. Abi saanud perel peab olema võimalusi loomade pidamiseks, st. tagatud peab olema vajalik söötmine, pidamistingimused ja loomade igapäevane heaolu.

Vastavalt Heifer projekti põhimõtetele annavad perede looma esimese emasjärglase ning oma kogemusi ja teadmisi edasi järgmisele perle. Kui inimesed annavad teistele peredele edasi oma loomade järglased, saadud vahendid, teoreetilised teadmised ja praktilised kogemused nii loomakasvatases kui omavahelises koostöös, aitavad nad üksteist ning avardavad ka iseenda eneseväärikust ja iseendaga toimetulekut

Pärnu maakonnas kasvatakse Heiferi-programmi toel küülikuid. Aktiivsem on tegevus Saaremaal, Võrumaal ja Hiiumaal.

Täpsem info www.heifer.ee

MOBIILNE NÕUSTAMINE 2010 Pärnumaal

Mobiilne nõustamine viiakse läbi Eesti Töötukassa ja kohalike omavalitsuste koostöös

Tulge kuulama ja arutama!

Räägime nendel teemadel:

- ▲ Tööturu olukorra tutvustus
- ▲ Töötukassa tegevuse tutvustamine – töövahendus, tööturuteenused ja -toetused, EURES (töövahendus Euroopas)
- ▲ Karjäärinõustamine ja karjääriinfo. Töötösimise allikad ja kandideerimisdokumentide koostamine
- ▲ Võimalused poolelijäänud haridustee jätkamiseks
- ▲ Küsimused ja arutelu

Saame kokku:

11. mail Tõstamaa rahvamajas kell 10:00
12. mail Kihnu tervisekeskuses kell 10:30

Üritus on tasuta!

Lisainfo: Pille Pärna,
pille.parna@tootukassa.ee;
447 9894

Tänavu toimub Türi
Lillelaadale sõit
laupäeval,
22. mail. Huvilistel
palume registreeruda
hiljemalt 20. maiks
rahvamaja telefonil
44 58 120.
Osavõtutasu 100.-

Kihnu Rahvamaja kuulutab
välja konkursi
"Jaanipäeva laul"

Kategooriad:

- ◆ Kihnukeelne regilaul
- ◆ Laul Kihnu jaanipäevast

Parimatele auhinnad!
Laulud tulevad esitusele jaanipäeval.

Laulud esitada paber kandjal, CD-I,
mp3 või muul kujul rahvamajja
21. maiks.

Ootame rohket osavõttu jaanipäeva
repertuaari täiendamisel!

Kihnu vallavalitsus kuulutab välja konkursi
**KIHNU KOOLI
DIREKTORI**
ametikoha täitmiseks alates 1. juulist 2010.a.

NÕUDED KANDIDAADILE:

- Vastavus lasteaed-põhikooli direktori kvalifikatsiooninõuetele;
- Visioneerimise oskus ning võime olla meeskonna eestvedajaks;
- Väga hea suhtlemis- ja esinemisoskus, pingetaluvus, eesmärgikindlus ning teisi innustav positiivne ellusuhtumine;
- Eesti keele oskus kõrgtasemel ja inglise keele oskus kesktasemel.

NÕUTAVAD DOKUMENDID:

- kirjalik avaldus koos kontaktandmetega;
- elulookirjeldus (CV);
- kvalifikatsiooninõuete täitmist tõendavad dokumendid või nende koopiad,
- visioon Kihnu kooli direktorina;
- kandidaadi soovil muud dokumendid või materjalid.

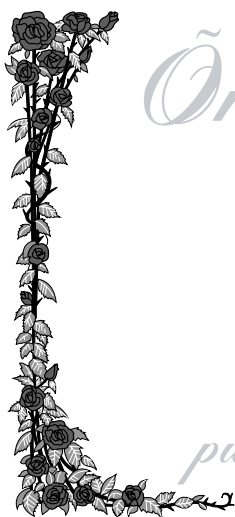
PAKUME:

- luksust elada Kihnus;
- stabiilset teenistust;
- elamispinginda.

Avaldus, CV, ametikohale esitatud nõutele vastavust tõendavate dokumentide koopiad, visioon kooli töö korraldamisest ja arendamisest ning muud kandideerija poolt vajalikuks peetavad dokumendid esitada kinnises ümbrikus, märgusõnaga "Kihnu Kooli direktor" 3. maiks 2010.a aadressil Kihnu vallavalitsus, Linaküla küla, 88003 Pärnumaa.

**Täpsem info telefonil 446 9910 või
info@kihnu.ee**

MASSÖÖR
Tiia Kiigajaan ootab
Kihnu tervisekeskuses kliente
10.-15. maini
Registreeruda telefonidel
520 2390 või 446 9707

Õnnitleme

Virve ja Jaan

Kõsterit

60.

pulma-aastapäeval.

2011. aastal avatakse Viljandi kultuuriakadeemias EHTEKUNSTI eriala, kuhu Kihnu Kultuuriruum hea meelega suunaks õppima mõne käsitööhuvilise Kihnu noore. Rooslaiu sõled on otsakorral ning Kihnus on uut käsitöömeistrit hädasti vaja. Huvilised mõelge selle peale.

Mare

Suured tänud Kihnu lennujaama tublidele töötajatele Heljele ja Evelile!

Meie pere on sel talvel palju mandri vahet sõitnud ja päris mitmel korral on sõit õnnestunud tänu teile, teie heale organiseerimisvõimele, kannatlikkusele ja viisakale teenindamisele. Te ole pidanud paljuku tagasi helistada, kui on muutatusi liikluses ja telefonile vastate te alati rahulikult ja viisakalt, ka väljaspool tööaega. Tõeliselt head teenindajad! Kiitus!

Kaerametsa Ira

25. mail Kihnu tervisekeskuses

TERVISEPÄEV.

Olete kõik oodatud!

Muuseumis tulekul

◆ Alates 30. aprillist avatud näitus
KARJAKUNINGA MÄNGUD

◆ 15. mai
MUUSEUMIÕO: muuseum on tasuta avatud
kell 18 - 22.

Programm:

- * Väliskihnlase Leida Mätase maalinäituse avamine
- * Salapärsed lood ja legendid Kihnu ajaloos
- * Kudruste valmistamise töötuba, (osaleda soovijatel palume pärlid endal kaasa võtta)

Partnerid koostöös Addenda OÜ-ga korraldab taas seikluslaagri toredatele ja aktiivsetele noortele.

NOORTELAAGER

"Seiklused Avatari maailmas"

toimub 4. juuli - 10. juuli

Marksa Puhkekeskuses Pärnumaal.

Seikluslaager on mõeldud 11.-14. aastastele noortele, kes naudivad seiklust, põnevust ning looduses viibimist. Laagripäevad on täidetud sügavate seikluste, mängude ja matkadega, lisaks ootavad laagrilisi mitmed üllatused!

TEGEVUSED:

- seiklusmäng;
- kajakisõit;
- töötoad (viltimine jms);
- tuulelohe meisterdamine ja lennutamine;
- matk Avatari maailmas;
- maastikumäng orienteerumisega;
- ujumine;
- laternate matk;
- lõkkeõhtu, disko, filmiõhtu.

Maksumus: maikuu lõpuni soodushind 2900 krooni. Hilisematele registreerujatele osalustasu 3200 krooni.

Maksumus sisaldab: majutust 2-6 kohalistes tubades, sööki 3 korda päevas ja seikluslikku tegevust kohapeal.

Laagrisse registreerimiseks tuleb lapsevanemal telefoni või e-posti teel laps kirja panna.

Lähem info: meie kodulehel
<http://www.addenda.ee/est/noortelaager>
või kontaktisikult Nele Nõu
(telefon 661 2622 või 5 556 6482,
e-posti aadress nele.nou@addenda.ee).

Tule ja veeda nädal
Avatari imelises maailmas!

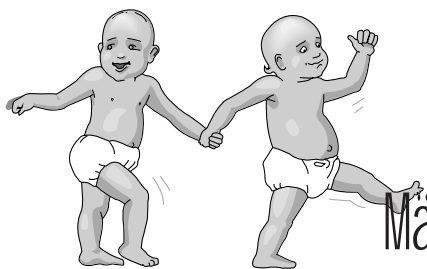
Rahvamajas
tulekul

◆ 30. aprill
VOLBRIÖÖ
KOHVIKUÕHTU

◆ 9. mai
EMADEPÄEVA
KONTSERT

Õnne!

Kase Raili ja Meelise perre
sündis 25. veebruaril
poeg Jakob.

Vahtra Merle ja Arvo perre
sündis 6. märtsil
tütar Getter.

Männi Jana ja Runo perre
sündis 29. märtsil
tütar Marie.

Aprillikuu sünnipäevalapsed

3. aprill

Leili Lehola (Aadu) 55

6. aprill

Ivo Alev (Tõnismäe) 50

8. aprill

Maria Laanemets (Tammiku) 76

13. aprill

Selma Türk (Maantee) 79

25. aprill

Theodor Vesik (Maantee) 73

26. aprill

Maria Laarents (Sauendi) 85

27. aprill

Endel Kiigajaan (Umba) 75

28. aprill

Anne-Mari

Buravkova (Uusmäja) 70

Uno Karotam (Juhani) 50

Maikuu sünnipäevalapsed

3. mai

Rosaali Karjam (Mõnu) 75

6. mai

Anna Lilles (Oja) 89

8. mai

Melania Alas (Kaasiku) 92

13. mai

Salme Sutt (Põllu) 71

15. mai

Joel Sang (Niidu) 60

17. mai

Aivar Aas (Sadama) 50

Anni Umb (Ranna) 71

18. mai

Mihkel Oad (Lehe) 80

24. mai

Maria Allikvee (Koti) 84

Alma Tääl (Põldeotsa) 83